

ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БІЗНЕСУ
МІСТ ОБЛАСНОГО ЗНАЧЕННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІESTIMATES OF THE BUSINESS POTENTIAL
OF CITIES OF REGIONAL SIGNIFICANCE OF THE L'VIV REGION

У статті досліджено сутність категорії «потенціал бізнесу», запропоновано методику аналізу потенціалу бізнесу регіону на основі оцінювання показників діяльності підприємств, а також показників інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності як важливих складових формування сприятливого бізнес-середовища регіону. Запропоновану адитивну модель апробовано на прикладі міст обласного значення та районів (з порівняльною метою) Львівської області. Названо, проаналізовано основні чинники формування потенціалу бізнесу міст обласного значення Львівської області, а також основні шляхи покращення середовища ведення бізнесу. Інформаційну базу дослідження складають оперативна інформація та дані річних звітів Головного управління статистики у Львівській області, праці провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників з широкого кола соціально-економічних та фінансових проблем, аналітичні розрахунки автора.¹

Ключові слова: потенціал, потенціал бізнесу, потенціал підприємництва, місто обласного значення, регіональна економіка, просторовий розвиток.

В статье исследована сущность категории «потенциал бизнеса», предложена

методика анализа потенциала бизнеса региона на основе оценивания показателей деятельности предприятий, а также показателей инвестиционной и внешнеэкономической деятельности как важных составляющих формирования благоприятной бизнес-среды региона. Предложенная аддитивная модель апробирована на примере городов областного значения и районов (со сравнительной целью) Львовской области. Названы, проанализированы основные факторы формирования потенциала бизнеса городов областного значения Львовской области, а также основные пути улучшения среды ведения бизнеса. Информационную базу исследования составляют оперативная информация и данные годовых отчетов Главного управления статистики в Львовской области, труды ведущих отечественных и зарубежных исследователей по широкому кругу социально-экономических и финансовых проблем, аналитические расчеты автора.

Ключевые слова: потенциал, потенциал бизнеса, потенциал предпринимательства, город областного значения, региональная экономика, пространственное развитие.

УДК 332.1:352 (477)

Лещух І.В.

к.е.н., науковий співробітник відділу просторового розвитку

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. Долишнього НАН України»

The article explores the essence of the category of "business potential"; a methodology for analyzing the potential of business in the region based on the evaluation of enterprise performance indicators as well as indicators of investment and foreign economic activity as an important component of the formation of a favorable business environment of the region is proposed. The proposed additive model was tested on the example of cities of oblast significance and districts (with a comparative purpose) in the L'viv region. The main factors of forming the business potential of cities of oblast significance of the L'viv region (dynamics of the number of operating enterprises, dynamics of the number of employed employees per enterprise, balance of foreign trade, dynamics of attraction of direct foreign investments and capital investments) were named and analyzed. The main ways of improving the business environment are named, in particular: 1) the formation of legal and regulatory support favorable to business; 2) externalization of production; 3) spatial integration of business within the regions of Ukraine; 4) effective communication "business-state"; support and stimulation of the development of small and medium-sized businesses at the national and local levels (the formation of an effective financial-credit and investment support infrastructure for business, staffing, information consulting, organizational and managerial and resource support of the business); 5) to promote the development of the quaternary and peripheral sectors of the economy at the state level. In the process of theoretical and applied developments, the following methods were used: systemic and dialectic; logical generalization, system analysis, comparison and synthesis; economic-mathematical modeling; graphic; strategic analysis. The information base of the research is operative information and data of annual reports of the Main Directorate of Statistics in the L'viv region; the works of leading domestic and foreign researchers on a wide range of socio-economic and financial problems; analytical calculations of the author, performed in the course of the study.

Key words: potential, potential of business, business potential, city of oblast significance, regional economy, spatial development.

Постановка проблеми. В умовах децентралізації роль бізнесу як рушійної сили економіки стає дедалі більш актуальною, а рівень його розвитку залежить від формування та реалізації потенціалу як окремих індивідів (підприємців), так і регіону та держави загалом.

Потенціал бізнесу – це особливий вид потенціалу, який здатен забезпечити швидкий розвиток економіки регіону та держави, адже зумовлює вибір цілей у стратегічному періоді, визначає доцільність та напрями організаційних змін, вказує на спрямованість та впливає на темпи зростання виробничих потужностей,

дає змогу визначати підприємницький внесок у досягнення економічного зростання регіону, тому потребує детального дослідження та визначення загальних аспектів його регіонального формування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розвиток бізнесу є дієвим важелем стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Теоретико-методологічні засади дослідження особливостей сутності підприємницького потенціалу відображені в наукових роботах як зарубіжних, так і вітчизняних науковців, зокрема у працях Н. Богацької [1], Б. Карапінського [2], А. Миргород-

¹ Публікацію підготовлено в межах виконання гранту НАН України (виконується згідно з Розпорядженням Президії НАН України «Про результати конкурсу на здобуття грантів НАН України дослідницькими лабораторіями/групами молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки у 2018 р.» від 11 жовтня 2018 р. № 571).

ської [3], Ю. Рубіна [4], О. Сологуб [5], А. Степанова [6], Т. Шири [2], В. Хачатряна [1], Й. Тюнена, Г. Мангольдта, Ф. Найтвиделілі, Р. Кантільона. Однак огляд вітчизняної наукової літератури свідчить про те, що поняття «потенціал бізнесу» («підприємницький потенціал») здебільшого трактується з точки зору окремого індивіда (підприємця) або конкретного підприємства. Натомість мало уваги приділено дослідженням формування та реалізації потенціалу бізнесу на рівні регіону, що особливо актуалізується в сучасних умовах адміністративно-фінансової децентралізації.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні сутності категорії «потенціал бізнесу регіону», особливостей його формування на рівні регіону (на прикладі міст обласного значення Львівської області).

Виклад основного матеріалу дослідження. Спробу тлумачення сутності категорії «потенціал бізнесу» вперше здійснив Р. Кантільон, а згодом його послідовники Й. Тюнен, Г. Мангольдт, Ф. Найтвиделілі, які від XVIII століття одним з елементів підприємницького потенціалу визначили здатність до ризику [1, с. 99].

Сучасні вітчизняні дослідники потенціал бізнесу здебільшого розглядають на макрорівні з ресурсної позиції (тобто в контексті ресурсів підприємства) та/або навичок і здібностей підприємців. Так, Б. Карпінський та Т. Шири вбачають у змісті категорії «потенціал бізнесу» сукупність ресурсів (фінансових, матеріальних, трудових, технічних, інноваційних тощо), навичок та можливостей менеджерів різних рівнів ієрархії та персоналу, що бере безпосередню участь у процесі виробництва товарів, надання послуг (робіт), отримання максимального доходу (прибутку), забезпечення сталого функціонування та розвитку підприємства [2, с. 77]. Однак таке трактування дещо ототожнює підприємницький потенціал з виробничим.

А. Степанов [6] розглядає потенціал бізнесу як інтегральні підприємницькі здібності носіїв підприємницької діяльності, спрямовані на визначення, пошук, формування та задоволення потреб у товарах чи послугах, а також отриманні максимального прибутку.

Цікавою є позиція А. Миргородської, яка виділяє два підходи до визначення сутності категорії «потенціал бізнесу», а саме ринковий (ґрунтується на дослідженні різних ринкових аспектів потенціалу) та виробничий (потенціал розглядається як складовий елемент більш високого рівня, а саме економічного потенціалу) [3, с. 144–146]. З іншого боку, науковець пропонує трактувати досліджувану категорію Ю. Рубіна, який в її змісті вбачає «сукупність бізнес-ідей і способів їх реалізації» [4, с. 280].

На думку В. Хачатряна та Н. Богацької, «етимологічно категорія «підприємницький потенціал» є похідною від трудового потенціалу та має специ-

фічні особливості, обумовлені як характером конкретного виду підприємницької діяльності, так і особливостями тієї чи іншої економічної системи» [1].

О. Федонін, І. Репіна та О. Олексюк [7] вважає, що поняття «підприємницький потенціал» є багатофакторною, комплексною характеристикою, завдяки якій у ринкових відносинах стає можливим розподіл підприємств за рівнями розвитку, визначення їх інвестиційної привабливості, конкурентних можливостей, рівня гнучкості та можливості адаптації до змін у зовнішньому середовищі.

Дещо інший підхід до тлумачення категорії «потенціал бізнесу» пропонує О. Сологуб [5, с. 61]. Так, автор пропонує розглядати це поняття в регіональному аспекті, трактуючи його як сукупність підприємств, що здійснюють свою діяльність на господарському ринку та з урахуванням наявних можливостей щодо створення у майбутньому нових підприємств, оскільки світовий досвід переконує, що в Україні є значний нереалізований резерв підприємницьких ресурсів. Погоджуючись з вищезазначеним автором, у дослідженні пропонуємо розглянути та оцінити потенціал бізнесу в комплексному системному регіональному розумінні (на прикладі міст обласного значення та районів Львівської області).

Первинними показниками для оцінювання потенціалу бізнесу пропонуємо вибрати показники, названі в табл. 1.

Враховуючи те, що всі вищенаведені показники економічного розвитку є іменованими величинами, вважаємо необхідним їх попереднє нормування, яке забезпечить порівнянність та зіставлення сформованої інформаційної бази.

Процедуру нормування доцільно здійснити з огляду на позицію, що наведені показники є показниками-стимуляторами соціально-економічного розвитку, тобто зростання їх значень позитивно впливає на рівень потенціалу бізнесу в регіоні:

$$N_i = \frac{Z_i - Z_{\min}}{Z_{\max} - Z_{\min}}, \quad (1)$$

де N_i – нормоване значення i -го показника в регіоні; Z_i – значення i -го показника в регіоні; Z_{\max} – максимальне значення i -го показника в регіоні; Z_{\min} – мінімальне значення i -го показника в регіоні.

Нормування первинних показників, здійснене за формулою (1), переведе їх величини в проміжок [0:1].

Розрахунок власне потенціалу бізнесу (P_b) здійснимо на основі адитивної моделі за формулою (2):

$$P_b = \frac{\sum_{i=1}^n N_i}{n}, \quad (2)$$

де P_b – потенціал бізнесу; N_i – нормовані значення первинних показників; n – кількість показників.

Апробуємо запропоновану методику на прикладі міст обласного значення Львівської області (табл. 2, рис. 1).

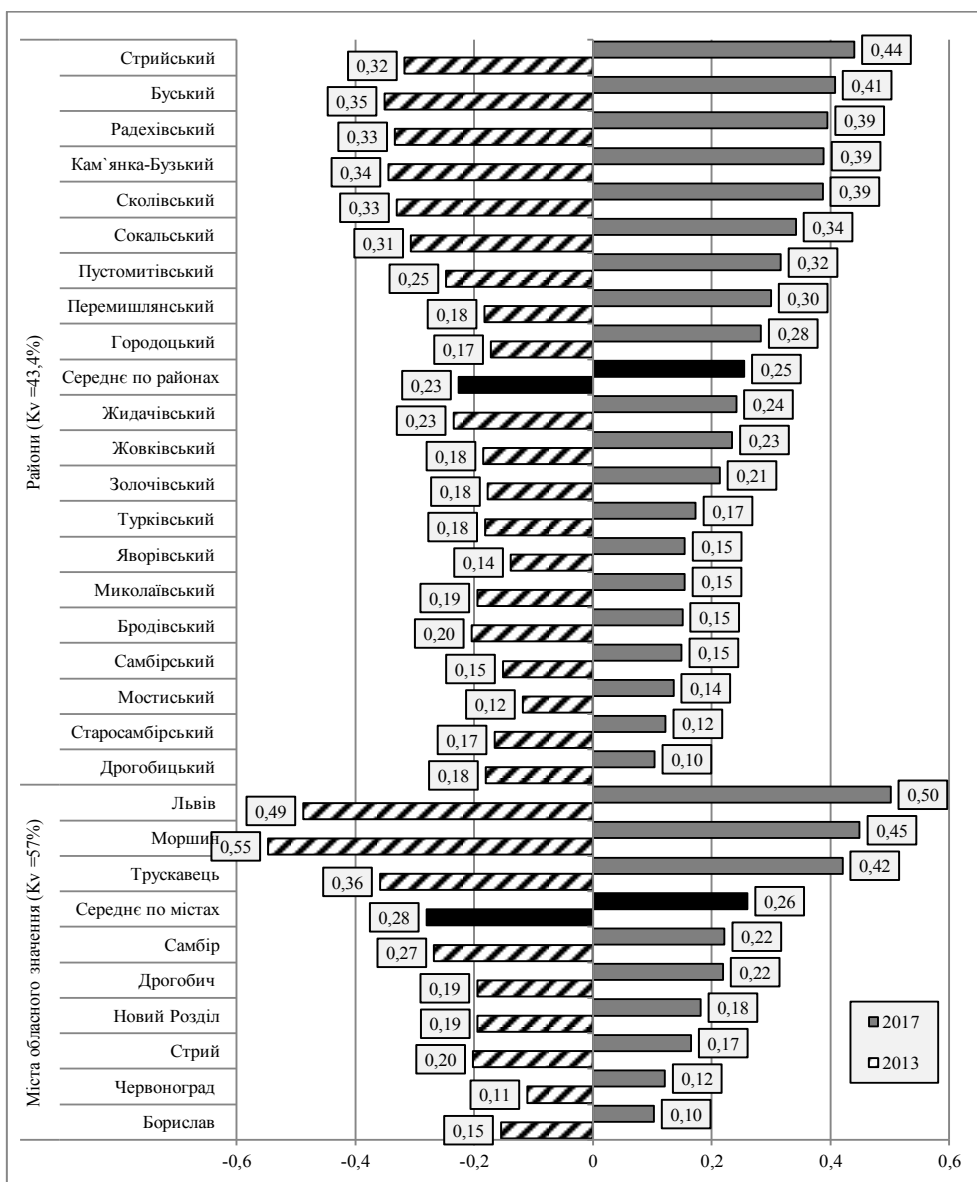

Рис. 1. Значення показника «потенціал бізнесу» в містах обласного значення та районах Львівської області у 2013 р. (ліва шкала) та 2017 р. (права шкала)

Джерело: розраховано, побудовано автором

Таблиця 1

Первинні показники для оцінювання потенціалу бізнесу регіону

Показники		Одиниця вимірювання	Джерело інформації
Базові (характеризують діяльність бізнесу)	кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. населення	одиниці	Державний комітет статистики України; головні управління статистики в областях України
	частка прибуткових підприємств у загальній кількості підприємств	%	
	кількість зайнятих працівників у розрахунку на одне підприємство	осіб	
	обсяг реалізації товарів, робіт, послуг підприємств	млн. грн.	
Інші (чинники формування сприятливого бізнес-середовища регіону)	співвідношення експорту та імпорту товарів	одиниці	Державний комітет статистики України; головні управління статистики в областях України
	капітальні інвестиції в розрахунку на 1 тис. населення	млн. грн.	
	прямі іноземні інвестиції в розрахунку на 1 тис. населення	млн. дол. США	

Джерело: побудовано автором

Таблиця 2

Первинні та нормовані показники для оцінювання потенціалу бізнесу міст обласного значення та районів Львівської області у 2013 р. та 2017 р.

Міста обласного значення Львівської області	Кількість підприємств на 10 тис. наявного населення, од.		Підприємства, які одержали прибуток, % до загальної кількості підприємств		Кількість зайнятих працівників, осіб на одне підприємство		Обсяг реалізації товарів, робіт, послуг підприємств, млн. грн.		Капітальні інвестиції в розрахунок на 1 000 осіб, млн. грн.		Прямі іноземні інвестиції в розрахунок на 1 000 осіб, млн. дол. США		Сальдо зовнішньої торгівлі товарами, од.	
	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.	2013 р.	2017 р.
Первинні показники														
Львів	136	133	62	69,4	21	16	90 121,5	160 801,3	7,4	16,1	1,1	0,8	0,3	0,4
Борислав	72	51	65	65,9	9	11	457,7	697,3	3,0	4,2	0,1	0,1	0,2	0,4
Дрогобич	66	53	63	77,5	15	14	4 726,5	3 839,3	1,7	3,7	0,3	0,2	1,2	0,9
Моршин	98	100	76,3	77,6	58	44	966,1	1 549,6	22,6	32,6	0,2		0,9	0,2
Новий Розділ	40	31	64,2	69,4	24	29	664,2	1 551,8	2,7	2,9	0,3	0,2	1,2	1,1
Самбір	61	56	75,2	77,8	12	12	386,2	979,5	2,3	2,8	0,4	0,2	1,3	1,3
Стрий	58	55	66,4	68,4	18	14	1 099,5	2 250,5	1,8	4,8	0,3	0,3	0,9	0,7
Трускавець	136	111	61,9	68,2	23	20	1 346,9	1 846,7	5,5	11,5	1,2	1,6	0,5	1,6
Червоноград	45	43	57,5	64,7	20	19	1 771,1	3 452,9	2,2	2,3	0,1	0,1	0,5	1,1
Нормовані показники														
Львів	1,00	1,00	0,19	0,23	0,28	0,20	1,00	1,00	0,31	0,47	0,58	0,53	0,05	0,08
Борислав	0,48	0,33	0,32	0,06	0,04	0,10	0,00	0,00	0,12	0,09	0,08	0,07	0,04	0,07
Дрогобич	0,44	0,34	0,23	0,62	0,16	0,17	0,05	0,02	0,06	0,08	0,15	0,11	0,28	0,19
Моршин	0,69	0,73	0,80	0,63	1,00	0,75	0,01	0,01	1,00	1,00	0,13		0,19	0,02
Новий Розділ	0,23	0,16	0,29	0,23	0,33	0,46	0,01	0,01	0,10	0,05	0,14	0,14	0,27	0,22
Самбір	0,40	0,37	0,75	0,64	0,12	0,11	0,00	0,00	0,09	0,05	0,21	0,11	0,30	0,27
Стрий	0,37	0,36	0,38	0,18	0,22	0,17	0,01	0,01	0,06	0,11	0,18	0,19	0,19	0,14
Трускавець	1,00	0,82	0,19	0,17	0,31	0,28	0,01	0,01	0,23	0,32	0,66	1,00	0,10	0,33
Червоноград	0,27	0,26	0,00	0,00	0,26	0,26	0,02	0,02	0,08	0,03	0,04	0,05	0,11	0,22

Примітка: розрахунок потенціалу бізнесу здійснено для міст обласного значення та районів (з порівняльною метою) Львівської області, однак оскільки об'єктом дослідження є все ж таки міста обласного значення, то в табл. 2 представлено лише значення відповідних показників по досліджуваних містах

Джерело: побудовано автором за даними джерела [8]

Як показали результати розрахунків потенціалу бізнесу міст обласного значення та районів (розраховано з метою порівняння) Львівської області (рис. 1), упродовж 2013–2017 рр. жодна досліджувана адміністративна одиниця не мала високого чи дуже високого рівня потенціал бізнесу, що є наслідком насамперед складної макроекономічної ситуації в країні.

Попри загалом вищий потенціал бізнесу міст обласного значення Львівської області порівняно з районами (у звітному році показники становлять 0,26 і 0,25 відповідно, у базовому – 0,28 і 0,23) у 2017 р. відносно 2013 р., середнє значення показника «потенціал бізнесу» у містах обласного значення дещо знизилось, а саме з 0,28 до 0,26 пункту, а в районах області зросло, а саме з 0,23 до 0,25 пункту.

Впродовж досліджуваного періоду серед міст обласного значення лідерство за досліджуваним показником утримували Львів, Моршин та Трускавець. При цьому у 2017 р. рівень диверсифікації міст обласного значення за показником «потенціал бізнесу» був досить високим, адже коефіцієнт варіації (K_v)² становить 57%. Варіація показника «потенціал бізнесу» була значною також у районах Львівської області: K_v склав у 2017 р. 43,4%. Зазначене свідчить про наявність територіальних диспропорцій розвитку бізнесу у Львівській області.

Загалом зниження потенціалу бізнесу міст обласного значення Львівської області зумовлене низкою факторів макроекономічного характеру, наслідком чого є такі події.

1) Знизилась кількість діючих підприємств у 2017 р. порівняно з 2013 р. у всіх містах, окрім Моршина. Так, якщо в середньому в області кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. населення скоротилась у звітному році відносно базового на 3 підприємства, то в Бориславі – на 21 підприємство, а у Трускавці – на 25 підприємств. Попри це, у 2017 р. міста обласного значення з найвищим потенціалом ведення бізнесу (Львів, Моршин та Трускавець) все ж таки характеризувались найвищою кількістю підприємств (рис. 2 (а)). Так, у Львові у 2017 р. на кожних 10 тис. населення припадали 133 підприємства, а у Трускавці – 111 підприємств, що перевищило середній показник по області на 62 та 40 одиниць відповідно. Однак із загальної кількості діючих підприємств у зазначених містах прибуток у звітному році отримали лише 69,4% та 68,2% підприємств відповідно (при цьому відповідний середній показник по області склав 72,1%). Натомість найвища частка прибуткових підприємств у 2017 р. зафіксована у Самбірi, а

саме 77,8% від загальної кількості діючих у місті підприємств.

2) Скоротилась чисельність зайнятих працівників у розрахунку на одне підприємство у 2017 р. відносно 2013 р. у всіх досліджуваних містах, крім Борислава та Нового Роздолу (рис. 2 (б)). У Моршині значення названого показника у звітному році відносно базового знизилось на 14 одиниць притому, що чисельність підприємств у розрахунку на 10 тис. населення протягом досліджуваного періоду навпаки зросла, а саме на 2 одиниці.

Попри зменшення кількості підприємств у містах обласного значення Львівської області, а також негативну динаміку чисельності зайнятих у розрахунку на одне підприємство, впродовж 2013–2017 рр. у всіх досліджуваних містах (за винятком Дрогобича) спостерігалася стабільна динаміка приросту обсягів реалізації товарів, робіт, послуг підприємств. Так, у 2017 р. досліджуваними містами реалізовано 67,5% усіх товарів, робіт та послуг в області, з них 90,9% – Львовом.

3) Зберіглась низька експортоорієнтованість міст обласного значення (рис. 3).

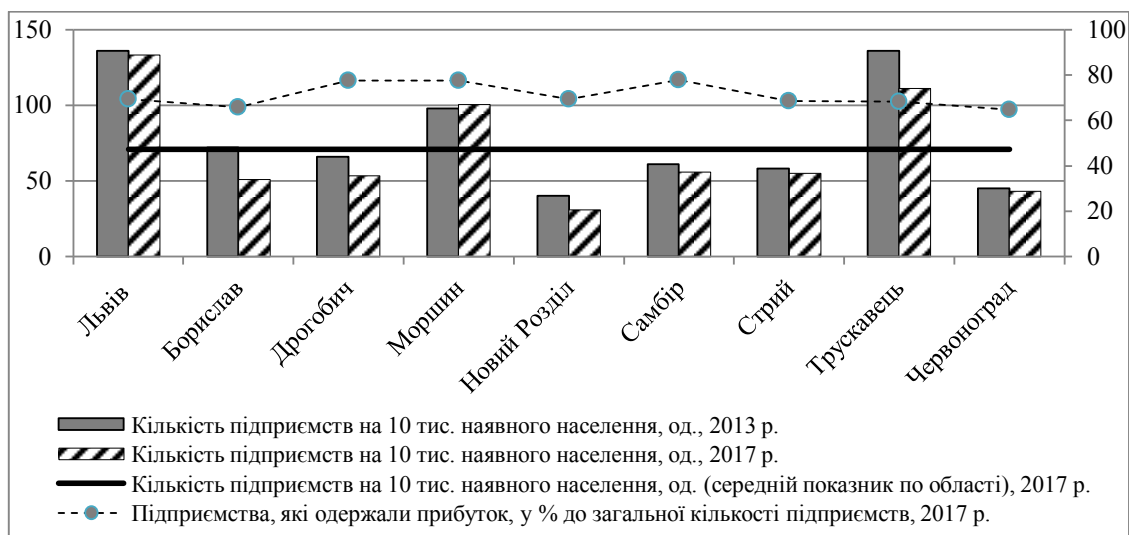
У 2017 р. позитивним сальдо зовнішньої торгівлі товарами характеризувались лише чотири з дев'яти досліджуваних міст, а саме Новий Розділ, Самбір, Трускавець, Червоноград (у 2013 р. – Дрогобич, Новий Розділ і Самбір (рис. 3)). У зв'язку з цим вважаємо, що вихід вітчизняних підприємств на зовнішні ринки, а також нарощення обсягів експорту товарів та послуг є вагомим стимулом до їх кооперування у вигляді різних форм просторової інтеграції бізнесу всередині регіонів України задля посилення своїх конкурентних позицій.

4) Знизилась обсяги залучення прямих іноземних інвестицій, що мало місце в усіх досліджуваних містах упродовж 2013–2017 рр. Єдиним містом обласного значення Львівської області зі стабільно позитивною динамікою зазначеного показника впродовж досліджуваного періоду був Червоноград, яким у 2017 р. в розрахунку на 1 тис. населення залучено 85,3 тис. дол. США прямих іноземних інвестицій, що на 13,1% більше, ніж у базовому році.

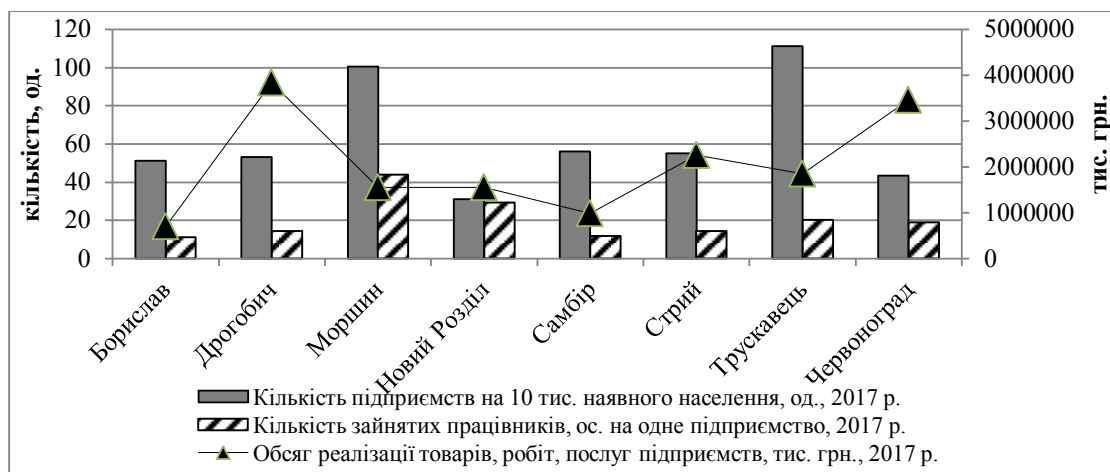
Найвищі обсяги залучення прямих іноземних інвестицій впродовж усього досліджуваного періоду спостерігались у Трускавці, а саме 1 214,6 тис. дол. США в розрахунку на 1 тис. населення у 2013 р., а у 2015 р. та 2017 р. – 1 604,4 тис. дол. США та 1 580,1 тис. дол. США відповідно.

Водночас серед позитивних аспектів розвитку бізнес-середовища в містах обласного значення Львівської області за аналізований період необхідно відзначити позитивну динаміку залучення капітальних інвестицій у всіх досліджуваних адміністративних одиницях. Так, найвищий приріст капітальних інвестицій в розрахунку на 1 тис. насе-

² Коефіцієнт варіації розраховано як процентне відношення середнього квадратичного відхилення до середнього арифметичного ознаки

(а)

(б)

Рис. 2. Показники діяльності підприємств міст обласного значення Львівської області у 2013 р. та 2017 р.

Джерело: розраховано, побудовано автором за даними джерела [8]

лення у 2017 р. щодо 2013 р. зафіксований у таких містах, як Стрий (268,1%), Дрогобич (219,8%), Львів (218,4%). При цьому відповідний середній показник по області становив 246,3%.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження дає змогу констатувати, що жодне з аналізованих міст обласного значення Львівської області упродовж 2013–2017 рр. не мало високого рівня потенціал бізнесу, що є наслідком насамперед складної макроекономічної ситуації в країні. Крім того, сьогодні область характеризується територіальною диспропорційністю розвитку бізнесу. В цьому контексті актуальним є вжиття таких заходів:

- 1) формування нормативно-правового забезпечення, сприятливого для ведення бізнесу;
- 2) екстерналізація виробництва;

3) просторова інтеграція бізнесу всередині регіонів України;

4) ефективна комунікація «бізнес – держава»; підтримка та стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу на загальнодержавному та місцевому рівнях, зокрема формування дієвої фінансово-кредитної та інвестиційної інфраструктури підтримки бізнесу, кадрової, інформаційно-консультативної, організаційно-управлінської та ресурсної підтримки бізнесу.

Попри підвищення потенціалу бізнесу як міст обласного значення, так і регіону загалом, досягнення названих цілей дасть змогу суб'єктам бізнесу підвищити власну конкурентоспроможність, що позитивно відіб'ється на результатах їх фінансово-господарської діяльності та показниках прибутковості. Як наслідок, зазначене дасть змогу

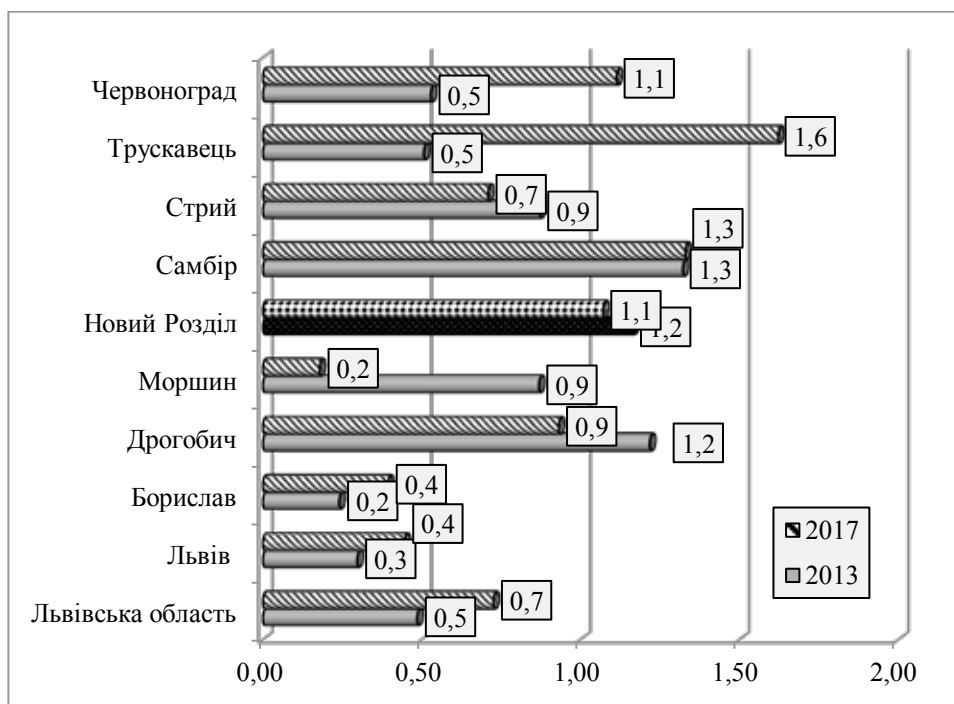

Рис. 3. Співвідношення експорту та імпорту товарів у містах обласного значення Львівської області у 2013 р. і 2017 р.

Джерело: розраховано, побудовано автором за даними джерела [8]

збільшити кількість нових робочих місць, місцевим бюджетам залучити додаткові надходження у вигляді ПДФО, підвищити інвестиційну привабливість країни загалом як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів тощо.

Перспектива подальших досліджень у цій сфері вбачається у розробленні концепції зміцнення спроможності міст обласного значення Львівської області на основі ефективного використання потенціалу бізнесу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Хачатрян В., Богацька Н. Змістовні особливості категорії «підприємницький потенціал» в умовах євроінтеграції та глобалізації. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 13. С. 98–100.
2. Карпінський Б., Шира Т. Інноваційно-технологічний потенціал підприємств регіону: аналіз формування та фінансування. *Регіональна економіка*. 2007. № 2. С. 77–86.
3. Миргородська А. Розкриття сутності поняття «підприємницький потенціал» та його роль в потенціалі підприємства. *Економіка і управління*. 2011. № 5. С. 144–149.
4. Рубин Ю. Теория и практика предпринимательской конкуренции. Москва : МФПА, 2004. 572 с.
5. Сологуб О. Сучасні аспекти формування підприємницького потенціалу регіону. *Економіка і регіон*. 2015. № 3 (52). С. 60–65.
6. Степанов А. Оценка предпринимательского потенциала фирмы : автореф. дисс. ... канд. экон. наук : спец. 08.00.05. Санкт-Петербург, 2001. 19 с.

7. Федонін О., Реліна І., Олексюк О. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Київ : КНЕУ, 2003. 316 с.

8. Головне управління статистики у Львівській області : веб-сайт. URL: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.12.2018).

REFERENCES:

1. Chachatryan V., Bogacz'ka N. (2016). Zmistovni osoblyvosti kategoriyi "pidpr'yemny'cz'ky'j potencial" v umovax yevrointegraciyi ta globalizaciyi [Substantive features of the category "entrepreneurial potential" in the context of European integration and globalization]. *Global and national problems of the economy*, 13, 98–100.
2. Karpyn'skyj B., Shyra T. (2007). Innovacijno-technologichny'j potencial pidpr'yemstv regionu: analiz formuvannya ta finansuvannya [Innovative and technological potential of enterprises of the region: analysis of formation and financing]. *Regional economy*, 2, 77–86.
3. Myrgorods'ka A. (2005). Rozkry'ttya sutnosti ponyattya "pidpr'yemny'cz'ky'j potencial" ta yogo rol' v potenciali pidpr'yemstva [Disclosure of the essence of the concept of "business potential" and its role in the potential of the enterprise]. *Economics and management*, 5, 144–149.
4. Rubyn Yu. (2004). Teoryya y praktyka predprynimatel'skoj konkurencyu [The theory and practice of entrepreneurial competition]. Moskva : MFPA (in Russian).
5. Sologub O. (2015). Suchasni aspekty formuvannya pidpr'yemny'cz'kogo potencialu region [Modern aspects of forming the entrepreneurial potential of the region]. *Economy and region*, 3 (52), 60–65.

6. Stepanov A. (2001). Ocenka predpry'ny'matel'skogo potency'ala fy'rmy: avtoref. dy's. ... kand. ekon. nauk : spec. 08.00.05 [Estimation of the entrepreneurial potential of the company: author's abstract. dissertation candidate of economic sciences : spec. 08.00.05] Sankt-Peterburg (in Russian).

7. Fedonin O., Ryepina I., Oleksyuk O. (2003). Potential pidpry'emstva: formuvannya ta ocinka [Potential of Entrepreneurship: Formation and Evaluation]. Kyiv : KNEU (in Ukrainian).

8. Golovne upravlinnya statytsky u L'vivs'kij oblasti: veb-sajt. URL: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua> (accessed: 28 December 2013).

Leschukh Irina

PhD, researcher, department of spatial development,
SI "Institute of Regional Studies named after M. Dolishniy NAS of Ukraine"

ESTIMATES OF THE BUSINESS POTENTIAL OF CITIES OF REGIONAL SIGNIFICANCE OF THE L'VIV REGION

In the conditions of decentralization, the role of business as the driving force of the economy becomes more and more relevant, and the level of its development depends on the formation and implementation of the potential of individual individuals (entrepreneurs) and the region and the state as a whole.

The potential of business is a special type of potential that can ensure the rapid development of the economy of the region and the state.

The purpose of the paper is to study the essence of the category "business potential of the region", the peculiarities of its formation at the regional level (for example, cities of oblast significance of L'viv region).

The article proposes a methodology for analyzing the potential of business in the region on the basis of evaluating the performance of enterprises, as well as indicators of investment and foreign economic activity, as important components of the formation of a favorable business environment in the region. The proposed additive model was tested on the example of cities of oblast significance and districts (with a comparative purpose) in the L'viv region.

The main factors of forming the business potential of cities of oblast significance of the L'viv region (dynamics of the number of operating enterprises, dynamics of the number of employed employees per enterprise, balance of foreign trade, dynamics of attraction of direct foreign investments and capital investments) were named and analyzed. The main ways of improving the business environment are named, in particular: 1) the formation of legal and regulatory support favorable to business; 2) externalization of production; 3) spatial integration of business within the regions of Ukraine; 4) effective communication "business-state"; support and stimulation of the development of small and medium-sized businesses at the national and local levels (the formation of an effective financial-credit and investment support infrastructure for business, staffing, information-consulting, organizational and managerial and resource support of the business); 5) to promote the development of the quaternary and peripheral sectors of the economy at the state level.

In the process of theoretical and applied developments, the following methods were used: systemic and dialectic; logical generalization, system analysis, comparison and synthesis; economic-mathematical modeling; graphic; strategic analysis.

The information base of the research is operative information and data of annual reports of the Main Directorate of Statistics in the L'viv region; the works of leading domestic and foreign researchers on a wide range of socio-economic and financial problems; analytical calculations of the author, performed in the course of the study.

The prospect of further research in this area is seen in developing a concept for strengthening the capacity of cities of oblast significance in the L'viv region on the basis of efficient use of business potential.